

Granice niewłaściwe

Wprowadzenie

Na zajęciach omawialiśmy przykład funkcji $f(x) = \frac{1}{x}$ i ustaliliśmy, że

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} = \infty$$

oraz

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x} = -\infty$$

Wprowadzenie

Granice niewłaściwą w ∞ lub $-\infty$ będziemy mieli wtedy, gdy licznik ułamka dąży do liczby różnej od 0, a mianownik dąży do 0. Czy dana granica wynosi ∞ czy $-\infty$ zależy od znaku licznika i mianownika.

Wprowadzenie

Granice niewłaściwą w ∞ lub $-\infty$ będziemy mieli wtedy, gdy licznik ułamka dąży do liczby różnej od 0, a mianownik dąży do 0. Czy dana granica wynosi ∞ czy $-\infty$ zależy od znaku licznika i mianownika.

Wprowadzę następujące oznaczenia $\left[\frac{1}{0^+} \right]$, by oznaczyć, że dzielę przez liczbę dążącą do 0, ale większą od 0 (dodatnią) i $\left[\frac{1}{0^-} \right]$ by oznaczyć, że dzielę przez liczbę dążącą do 0, ale mniejszą od 0 (ujemną).

Wprowadzenie

Granice niewłaściwą w ∞ lub $-\infty$ będziemy mieli wtedy, gdy licznik ułamka dąży do liczby różnej od 0, a mianownik dąży do 0. Czy dana granica wynosi ∞ czy $-\infty$ zależy od znaku licznika i mianownika.

Wprowadzę następujące oznaczenia $\left[\frac{1}{0^+} \right]$, by oznaczyć, że dzielę przez liczbę dążącą do 0, ale większą od 0 (dodatnią) i $\left[\frac{1}{0^-} \right]$ by oznaczyć, że dzielę przez liczbę dążącą do 0, ale mniejszą od 0 (ujemną). **Uwaga: to jest tylko pomocniczy zapis**

Wprowadzenie

Jeśli w liczniku występuje liczba dodatnia i dzielię przez liczbę dążącą do 0^+ , to otrzymujemy ∞ .

Wprowadzenie

Jeśli w liczniku występuje liczba dodatnia i dzielię przez liczbę dążącą do 0^+ , to otrzymuję ∞ .

Jeśli w liczniku występuje liczba dodatnia i dzielię przez liczbę dążącą do 0^- , to otrzymuję $-\infty$.

Wprowadzenie

Jeśli w liczniku występuje liczba dodatnia i dzielię przez liczbę dążącą do 0^+ , to otrzymuję ∞ .

Jeśli w liczniku występuje liczba dodatnia i dzielię przez liczbę dążącą do 0^- , to otrzymuję $-\infty$.

Jeśli w liczniku występuje liczba ujemna i dzielię przez liczbę dążącą do 0^+ , to otrzymuję $-\infty$.

Wprowadzenie

Jeśli w liczniku występuje liczba dodatnia i dzielię przez liczbę dążącą do 0^+ , to otrzymuję ∞ .

Jeśli w liczniku występuje liczba dodatnia i dzielię przez liczbę dążącą do 0^- , to otrzymuję $-\infty$.

Jeśli w liczniku występuje liczba ujemna i dzielię przez liczbę dążącą do 0^+ , to otrzymuję $-\infty$.

Jeśli w liczniku występuje liczba ujemna i dzielię przez liczbę dążącą do 0^- , to otrzymuję ∞ .

Wprowadzenie

W przypadku funkcji $f(x) = \frac{1}{x}$ możemy zapisać:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} \stackrel{[1/0^+]}{=} \infty$$

oraz

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x} \stackrel{[1/0^-]}{=} -\infty$$

Na kolejnych slajdach zrobimy kilka przykładów ze zbioru.

2.30

c) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{2x + 5}{(x + 4)^2}$.

2.30

c) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{2x + 5}{(x + 4)^2}$.

Licznik dąży do -3 , natomiast mianownik dąży do 0 , ale zawsze jest większy od 0 (czyli 0^+).

2.30

c) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{2x + 5}{(x + 4)^2}$.

Licznik dąży do -3 , natomiast mianownik dąży do 0 , ale zawsze jest większy od 0 (czyli 0^+). Zauważcie, że nie ma znaczenia, czy dążę do -4^- czy -4^+ .

2.30

c) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{2x + 5}{(x + 4)^2}$.

Licznik dąży do -3 , natomiast mianownik dąży do 0 , ale zawsze jest większy od 0 (czyli 0^+). Zauważcie, że nie ma znaczenia, czy dążę do -4^- czy -4^+ . Czyli:

$$\lim_{x \rightarrow -4} \frac{2x + 5}{(x + 4)^2} \stackrel{[-3/0^+]}{=} -\infty$$

2.30

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 7} \frac{|3 - 5x|}{|7 - x|}$.

2.30

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 7} \frac{|3 - 5x|}{|7 - x|}$.

Licznik dąży do 32, natomiast mianownik dąży do 0, ale zawsze jest większy od 0 (czyli 0^+).

2.30

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 7} \frac{|3 - 5x|}{|7 - x|}$.

Licznik dąży do 32, natomiast mianownik dąży do 0, ale zawsze jest większy od 0 (czyli 0^+). Znow nie ma znaczenia, czy dążę do 7^- czy 7^+ .

2.30

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 7} \frac{|3 - 5x|}{|7 - x|}$.

Licznik dąży do 32, natomiast mianownik dąży do 0, ale zawsze jest większy od 0 (czyli 0^+). Znow nie ma znaczenia, czy dążę do 7^- czy 7^+ .
Czyli:

$$\lim_{x \rightarrow 7} \frac{|3 - 5x|}{|7 - x|} \stackrel{[32/0^+]}{=} \infty$$

2.35

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 3}{x}$.

2.35

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 3}{x}$.

Licznik dąży do 3, natomiast mianownik dąży do 0, ale od prawej strony (czyli 0^+).

2.35

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 3}{x}$.

Licznik dąży do 3, natomiast mianownik dąży do 0, ale od prawej strony (czyli 0^+). Czyli:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + 3}{x} \stackrel{[3/0^+]}{=} \infty$$

2.35

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 + 3}{x}$.

2.35

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 + 3}{x}$.

Licznik ciągle dąży do 3, natomiast mianownik dąży do 0, ale tym razem od lewej strony (czyli 0^-).

2.35

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 + 3}{x}$.

Licznik ciągle dąży do 3, natomiast mianownik dąży do 0, ale tym razem od lewej strony (czyli 0^-). Czyli:

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 + 3}{x} \stackrel{[3/0^-]}{=} -\infty$$

2.35

e) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{-x^2 + 1}{x + 3}$.

2.35

e) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{-x^2 + 1}{x + 3}$.

Licznik dąży do -8 , mianownik dąży do 0 , ale jest dodatni (czyli 0^+).

2.35

e) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{-x^2 + 1}{x + 3}$.

Licznik dąży do -8 , mianownik dąży do 0 , ale jest dodatni (czyli 0^+).
Czyli:

$$\lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{-x^2 + 1}{x + 3} \stackrel{[-8/0^+]}{=} -\infty$$

2.36

c) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{4x + 21}{(x + 2)^2}$.

2.36

c) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{4x + 21}{(x + 2)^2}$.

Licznik dąży do 13, mianownik dąży do 0 i jest dodatni (czyli 0^+).

2.36

c) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{4x + 21}{(x + 2)^2}$.

Licznik dąży do 13, mianownik dąży do 0 i jest dodatni (czyli 0^+). Czyli:

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{4x + 21}{(x + 2)^2} \stackrel{[13/0^+]}{=} \infty$$

Omówimy teraz zadania 2.31-2.34.

Omówimy teraz zadania 2.31-2.34. One są jeszcze prostsze.

2.31

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7)$.

2.31

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7)$.

Wyciągniemy x^3 przed nawias:

2.31

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7)$.

Wyciągniemy x^3 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7) = \lim_{x \rightarrow \infty} x^3 \left(1 - \frac{5}{x} + \frac{3}{x^2} - \frac{7}{x^3} \right)$$

2.31

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7)$.

Wyciągniemy x^3 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7) = \lim_{x \rightarrow \infty} x^3 \left(1 - \frac{5}{x} + \frac{3}{x^2} - \frac{7}{x^3} \right)$$

Wyrażenia w nawiasie, poza pierwszym, dążą do 0, czyli cały nawias dąży do 1:

2.31

a) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7)$.

Wyciągniemy x^3 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 5x^2 + 3x - 7) = \lim_{x \rightarrow \infty} x^3 \left(1 - \frac{5}{x} + \frac{3}{x^2} - \frac{7}{x^3} \right)$$

Wyrażenia w nawiasie, poza pierwszym, dążą do 0, czyli cały nawias dąży do 1:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x^3 \left(1 - \frac{5}{x} + \frac{3}{x^2} - \frac{7}{x^3} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} x^3 = \infty$$

Jeśli x dąży do ∞ , to x^3 również.

2.31

d) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1)$.

2.31

d) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1)$.

Wyciągniemy x^5 przed nawias:

2.31

d) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1)$.

Wyciągniemy x^5 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^5 \left(-3 + \frac{2}{x} + \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5} \right)$$

2.31

d) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1)$.

Wyciągniemy x^5 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^5 \left(-3 + \frac{2}{x} + \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5} \right)$$

Znów większość wyrażen w nawiasie dąży, do 0, a cały nawias do -3 , czyli mamy:

2.31

d) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1)$.

Wyciągniemy x^5 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (-3x^5 + 2x^4 + x + 1) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^5 \left(-3 + \frac{2}{x} + \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5} \right)$$

Znów większość wyrażen w nawiasie dąży, do 0, a cały nawias do -3 , czyli mamy:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} x^5 \left(-3 + \frac{2}{x} + \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5} \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} -3x^5 = \infty$$

Jeśli x dąży do $-\infty$, to x^5 również, ale mnożymy jeszcze przez -3 .

2.31

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10)$.

2.31

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10)$.

Wyciągamy x^4 przed nawias:

2.31

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10)$.

Wyciągamy x^4 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^4 \left(1 + \frac{7}{x} - \frac{8}{x^2} - \frac{10}{x^4} \right)$$

2.31

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10)$.

Wyciągamy x^4 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^4 \left(1 + \frac{7}{x} - \frac{8}{x^2} - \frac{10}{x^4} \right)$$

Cały nawias dąży do 1, czyli:

2.31

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10)$.

Wyciągamy x^4 przed nawias:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^4 + 7x^3 - 8x^2 - 10) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^4 \left(1 + \frac{7}{x} - \frac{8}{x^2} - \frac{10}{x^4} \right)$$

Cały nawias dąży do 1, czyli:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} x^4 \left(1 + \frac{7}{x} - \frac{8}{x^2} - \frac{10}{x^4} \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} x^4 = \infty$$

Jeśli x dąży do $-\infty$, to x^4 dąży do ∞ (bo mamy parzystą potęgę).

2.32

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3]$.

2.32

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3]$.

Wyciągniemy z obu nawiasów x (i od razu podniesiemy do 3 potęgi):

2.32

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3]$.

Wyciągniemy z obu nawiasów x (i od razu podniesiemy do 3 potęgi):

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3] &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[x^3 \left(\frac{9}{x} - 2 \right)^3 x^3 \left(\frac{7}{x} - 1 \right)^3 \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[x^6 \left(\frac{9}{x} - 2 \right)^3 \left(\frac{7}{x} - 1 \right)^3 \right]\end{aligned}$$

2.32

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3]$.

Wyciągniemy z obu nawiasów x (i od razu podniesiemy do 3 potęgi):

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3] &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[x^3 \left(\frac{9}{x} - 2 \right)^3 x^3 \left(\frac{7}{x} - 1 \right)^3 \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[x^6 \left(\frac{9}{x} - 2 \right)^3 \left(\frac{7}{x} - 1 \right)^3 \right]\end{aligned}$$

Pierwszy nawias dąży do -2 (ale podnosimy do 3 potęgi), drugi do -1 (i znów podnosimy do 3 potęgi):

2.32

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3]$.

Wyciągniemy z obu nawiasów x (i od razu podniesiemy do 3 potęgi):

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow -\infty} [(9 - 2x)^3(7 - x)^3] &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[x^3 \left(\frac{9}{x} - 2 \right)^3 x^3 \left(\frac{7}{x} - 1 \right)^3 \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[x^6 \left(\frac{9}{x} - 2 \right)^3 \left(\frac{7}{x} - 1 \right)^3 \right]\end{aligned}$$

Pierwszy nawias dąży do -2 (ale podnosimy do 3 potęgi), drugi do -1 (i znów podnosimy do 3 potęgi):

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left[x^6 \left(\frac{9}{x} - 2 \right)^3 \left(\frac{7}{x} - 1 \right)^3 \right] = \lim_{x \rightarrow -\infty} 8x^6 = \infty$$

Jeśli x dąży do $-\infty$, to x^6 dąży do ∞ (bo mamy parzystą potęgę).

2.33

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8}$.

2.33

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8}$.

Wyciągniemy z licznika i mianownika najwyższe potęgi x :

2.33

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8}$.

Wyciągniemy z licznika i mianownika najwyższe potęgi x :

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^4(5 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4})}{x^2(1 - \frac{2}{x} + \frac{8}{x})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2(5 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4})}{1 - \frac{2}{x} + \frac{8}{x}} \end{aligned}$$

2.33

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8}$.

Wyciągniemy z licznika i mianownika najwyższe potęgi x :

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^4(5 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4})}{x^2(1 - \frac{2}{x} + \frac{8}{x})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2(5 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4})}{1 - \frac{2}{x} + \frac{8}{x}} \end{aligned}$$

Mianownik dąży do 1, nawias w liczniku do 5, czyli mamy:

2.33

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8}$.

Wyciągniemy z licznika i mianownika najwyższe potęgi x :

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5x^4 + x^3 + x^2 - 5}{x^2 - 2x + 8} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^4(5 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4})}{x^2(1 - \frac{2}{x} + \frac{8}{x})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2(5 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4})}{1 - \frac{2}{x} + \frac{8}{x}} \end{aligned}$$

Mianownik dąży do 1, nawias w liczniku do 5, czyli mamy:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2(5 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - \frac{5}{x^4})}{1 - \frac{2}{x} + \frac{8}{x}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} 5x^2 = \infty$$

Jeśli x dąży do $-\infty$, to $5x^2$ dąży do ∞ (mamy parzystą potęgę).

2.34

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15}$.

2.34

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module):

2.34

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module):

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15} = \lim_{x \rightarrow -\infty} |x| \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -x \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}}$$

2.34

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module):

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15} = \lim_{x \rightarrow -\infty} |x| \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -x \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}}$$

x dąży do $-\infty$, więc opuszczając moduł zmieniamy znak.

2.34

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module):

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15} = \lim_{x \rightarrow -\infty} |x| \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -x \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}}$$

x dąży do $-\infty$, więc opuszczając moduł zmieniamy znak. Wyrażenie pod pierwiastkiem dąży do 1, czyli:

2.34

b) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module):

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 + 7x + 15} = \lim_{x \rightarrow -\infty} |x| \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -x \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}}$$

x dąży do $-\infty$, więc opuszczając moduł zmieniamy znak. Wyrażenie pod pierwiastkiem dąży do 1, czyli:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} -x \sqrt{1 + \frac{7}{x} + \frac{15}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -x = \infty$$

Jeśli x dąży do $-\infty$, to $-x$ dąży oczywiście do ∞ .

2.34

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x}$.

2.34

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module), ponadto wyciągniemy x z mianownika:

2.34

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module), ponadto wyciągniemy x z mianownika:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x|x|\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{x\left(\frac{4}{x} - 5\right)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{\left(\frac{4}{x} - 5\right)} \end{aligned}$$

2.34

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module), ponadto wyciągniemy x z mianownika:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x|x|\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{x\left(\frac{4}{x} - 5\right)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{\left(\frac{4}{x} - 5\right)} \end{aligned}$$

Skróciliśmy x i opuściliśmy moduł (zmieniając znak, gdyż x dąży do $-\infty$).

2.34

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module), ponadto wyciągniemy x z mianownika:

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x|x|\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{x\left(\frac{4}{x} - 5\right)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{\left(\frac{4}{x} - 5\right)}\end{aligned}$$

Skróciliśmy x i opuściliśmy moduł (zmieniając znak, gdyż x dąży do $-\infty$).
Mianownik dąży do -5 , pierwiastek do 1, czyli:

2.34

f) Chcemy obliczyć $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x}$.

Wyciągamy pod pierwiastkiem x^2 i wyrzucamy przed pierwiastek (pamiętając o module), ponadto wyciągniemy x z mianownika:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x\sqrt{x^2 - x + 3}}{4 - 5x} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x|x|\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{x\left(\frac{4}{x} - 5\right)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{\left(\frac{4}{x} - 5\right)} \end{aligned}$$

Skróciliśmy x i opuściliśmy moduł (zmieniając znak, gdyż x dąży do $-\infty$).
Mianownik dąży do -5 , pierwiastek do 1, czyli:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-2x\sqrt{1 - \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2}}}{\left(\frac{4}{x} - 5\right)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2}{5}x = -\infty$$

Jeśli x dąży do $-\infty$, to $\frac{2}{5}x$ również.

Na wejściówce będzie zadanie podobne do powyższych. Warto zrobić pozostałe przykłady z zadań 2.30-2.35.